

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami ilustrowanymi dla prenumeratorów.

;; Egzemplarz pojedynczy 3 kop.

;; Na stacjach kolejowych 5 kop.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb 50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odosłanie do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji — Widzewska 106a. i od 7 do 8 w administracji ulica Przejazd 1.

Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Administracja — Przejazd nr. 1 (Telefon 20-30). Nr. skrzynki pocztowej 570.
Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

W niedziele i święta Administracja otwarta od godz. 11 rano do 1 po południu.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronie 50 kop. a wiersz lub jego miejsce, wśród tekstu 60 kop., reklamy po tekście 15 kcp., nekrologia 15 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 10 wyrazów.

Kantor własny: Warszawa, Marszałkowska 81a m 16. Tel. 198-65. Filije: Zgierz, Aleksander Lach, kiosk kolportacyjny. ;; Zduniska Wola, Księgarnia Welenowskiego.

ZARZĄD GRAND-HOTELU

uprasza o łaskawe weczesne zamawianie w restauracji na niedzielę wieczór.

Z poważaniem

GRAND-HOTEL, ŁÓDŹ.

Teatr „Mirage” w Salonach Grand-Hotelu **został otwarty.**

Wejście z ulicy Piotrkowskiej. Dziś wielki bezkonkurencyjny program

TEATR POLSKI
Cegielniana Nr. 63.

Dziś **„Dzieje Józefa”** Jutro po poł. **„Parjasy”** wiecz. **„Dzieje Józefa”** występy J. Jaracza

Teatr Popularny.
Konstantynowska 16.

Dziś **„Męczennica”** Jutro po bardzo niskich cenach po poł. **„Panny”** wiecz. **„Kawiarenka”**

Bi-Ba-Bo. W Sobotę i Niedzielę **„WESOŁE PODWIECZORNI”** od 5 — 7 godz. wiecz. **Savoy.**

Występy estradowe całego personelu. Wejście 40 kop.

KAZIMIERZ OSSOWSKI
INŻYNIER 17-26
OBRONCA PATENTOWY
Petersburg— Wozniesijskij Prospekt 20.
Berlin — Potsdamerstrasse № 5.

Teatr MINIATURE
Cegielniana 34. Tel. 35-23.
dawniej **„URANJA”.**

Od soboty, 7 marca: **Alfreda Lubelskiego** słynnego piosenkarza „Momusa”. Gościnne występy **A. Zimajer.** Operetka **„Piosenki tyrolskie”** Koschata. Duet **Malczewsta i Leopold Morozowicz.** Djalogi **Sułkowska i Fortwil.** Znacznie rozszerzona część kabaretowo-koncertowa z udziałem **Alfreda Lubelskiego, ADOLFINY ZIMAJER,** Kalicińskiego i Sierpińskiego. Początek przedstawień codziennie o godz. 8 i 10, w soboty 6, 8, 10, w niedziele i święta 4, 6, 8 i 10 wieczorem.

SALA KONCERTOWA Dzielna 18. :: W sobotę, 7 marca 1914 r.

JEDYNY WIELKI KONCERT

DRA LUDWIKI WÜLLNERA

znakomitego śpiewaka-recytatora.

Bilety do nabycia w Składzie nut W-eh Friedberga i Koca (Piotrkowska 90), w dniu zaś koncertu w kasie Sali Koncertowej (Dzielna 18) od 6 po południu. 1313-3

ul. Dzielna № 18. **Sala Koncertowa** ul. Dzielna № 18.

We wtorek, dnia 10 marca r. b.

LEO BELMONT

wyłosi odczyt pod tytułem:

„Zazdrość miłosna przed sądem moralności”

Ceny miejsc od 30 kop. do rb. 1.50 kop.; sprzedaje „Czytelnia Nowości”, ul. Dzielna № 16, oraz skład instrumentów muzycznych Friedberga i Kocza, ul. Piotrkowska № 90.

Początek odczytu o godz. 8¹/₂ wieczorem.

1312-3

„Wieje prochem.”

„Kto się na gorącym—spaży, ten na zimne—dmucha”.
(Powiadają...)

Czytelnicy nasi mieli sposobność przekonać się z depesz, iż od kilku dni prasa zachodnio-europejska rozbrzmiewa nowymi alarmami na temat blizkiego niebezpieczeństwa wojny.

Oczywiście, jak zawsze, tak i w tym wypadku trzymają prym dzien-

niki wiedeńskie i berlińskie, a wtórzają im niektóre paryskie.

Z artykułów dzienników tych trudno zrozumieć, dlaczego ze szpalt ich „wieje prochem”.

I rzecz charakterystyczna! W alarmach tych rej wiedzą organy prasy, które opinia uważa, jeżeli nie za rządowe w ścisłym słowa tego znaczeniu, to w każdym razie za zbliżone bardzo do kół rządowych i wyrażające ich poglądy.

Tak więc berlińska „Post”, uchodząca za organ partji państwowej, do której należy wielu książąt domu cesarskiego, dymisjonowanych

generałów, ministrów i innych wpływowych urzędników, zamieściła w ciągu tygodnia ubiegłego aż dwa artykuły, nietylko dowodzące, że wojna jest nieunikniona, ale wzywające wprost Niemcy, by wojnę tę przyspieszyli i w ten sposób zapewniły rozegranie jej w możliwie pomyślnych dla siebie warunkach.

Czy mamy doprawdy—zapytuje dziennik berliński — czekać spokojnie, aż Austrija zostanie rozetrwana w kawałki, aż Włochy ugną się przed przemożnym wpływem morskim, a my, Niemcy, odosobnieni, staniemy oko w oko przed rozszczeniemi Francji, Rosji i Anglii?

Czyż doprawdy 70-miljonowy naród niemiecki wyrzec się ma niezależnej mu roli kierownika Europy?

Na pytania te dziennik daje następującą, dużo dającą do myślenia odpowiedź: „W życiu narodów są powikłania i niebezpieczeństwa, które przewyciężone być mogą tylko mieczem“.

Nasze położenie dzisiejsze jest właśnie tego rodzaju.

Chwila obecna bardzo jest dla nas sprzyjająca: Francja nie jest przygotowana do wojny, co do tego niema dwóch zdań; Anglja zajęta jest kłopotami wewnętrznymi i kolonialnymi; Rosja wzdraga się na myśl o wojnie, ponieważ obawia się rewolucji.

Czyż mamy czekać, aż nasi przeciwnicy będą gotowi, czy też skorzystać z pomyślnej chwili, aby wymusić rozstrzygnięcie?...

Drugi artykuł jest już jaśniejszy. Rozwodzi się szeroko nad wrogiem stanowiskiem Rosji wobec Niemiec i dochodzi do wniosku, że wojna między obu temi państwami jest nieunikniona. Dziennik jest zdania, że Niemcy nie powinny, tak jak w czasie ostatniej wojny francusko-pruskiej, czekać, aż zostaną zaczezione, lecz same wystąpić z akcją zaczepną.

Czerpiący również inspirację z blizkiego otoczenia austriackiego następcy tronu „Neues Wien. Journal“ ogłosił artykuł, omawiający w bar-

wach bardzo ponurych stosunki austriacko-rosyjskie.

Powodu do artykułu tego dostarczył mu proces, który się świeżo toczył przed sądem wiedeńskim przeciwko Jandriczowi, oskarżonemu o szpiegostwo na rzecz ościennego mocarstwa.

Mimo, że proces toczył się przy drzwiach zamkniętych, dzienniki wiedeńskie podały o nim bardzo wyczerpujące sprawozdania.

Otóż „Neues Wiener Journal“ zwraca uwagę, że dotychczas wszelkiego tego rodzaju sprawy trzymano w ścisłej tajemnicy.

Sprawozdania z procesu Jandricza, mówią wprost o Rosji, jako o mocarstwie, które pchnęło oskarżonego na drogę szpiegostwa, wymieniają jawnie nazwisko rosyjskiego attaché wojskowego, pułkownika Zankiewicz, a nawet jego małżonki. Z tego wszystkiego dziennik wysnuwa wniosek, że stosunki między Austrią a Rosją nigdy jeszcze nie były tak naprężone, jak obecnie.

Są jednak inne jeszcze oznaki, budzące usprawiedliwiony zupełnie niepokój. Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmiku węgierskiego minister wojny oświadczył bez ogródek, że Austrija stoi w przededniu wojny. Z kim, nie powiedział, było to zresztą zupełnie zbyteczne.

Optymiści twierdzą, że wszystkie te obawy są tylko manewrem taktycznym rządów, obliczonym na zastraszenie parlamentów, by je uczynić skłonniejszymi do uchwalenia nowych przedłożeń wojskowych.

Być bardzo może, że się tym razem nie mylą: Niemcy i Austrija stoją istotnie w przededniu nowych poważnych zbrojeń.

Jest to jednak w każdym razie gra bardzo niebezpieczna i, kto jak kto, ale przede wszystkim Austrija, nauczona smutnym doświadczeniem roku ubiegłego, pamiętać winna o przysłowiu, że „kto się sparzył na gorącym, ten dmuchać winien na zimne“...

O GEN.-GUBERNATORSTWO WARSZAWSKIE.

W pismach petersburskich krzyżują się pogłoski o rozmaitych kandydatach na stanowisko generał-gubernatora warszawskiego. Temu, co jedno pismo potwierdza, inne zaprzecza. Ile pism tyle weraj. Według najnowszych, do Warszawy ma być przeniesiony dotychczasowy gen.-gubernator kijowski gen.-adj. Trepow, na jego miejsce zaś idzie dotychczasowy gen.-gub. fiński Zein.

Według innych pogłosek, nie zaniechano także zamiaru przywrócenia namiestnictwa w Królestwie Polskim. Obecnie wymieniają na stanowisko ewentualnego namiestnika innego Dostojnego kandydata. Gdy to miało dojść do skutku, na stanowisko głównodowodzącego wojskiem zostałby powołany obecny dowódca wojska okręgu wojskowego wileńskiego, gen. Rennenkampf.

Pogłoska o przywróceniu namiestnictwa, — jak donosi „Kurjer Poznański“ — panicznym strachem przejęła „Posener Tageblatt“. Niemiecki ten organ, zamieściwszy w telegramie z Paryża ową pogłoskę za „Matinem“, zaopatrzył ją w następujący, niezmiernie charakterystyczny komentarz:

„Wiadomość powyższa domaga się bardzo gwałtownie potwierdzenia. Należy zwrócić uwagę na to, że mowa jest tylko o „możliwości“ mianowania namiestnika. Gdyby ten plan nawet został urzeczywistniony, to jeszcze w stanie dotychczasowym nie potrzebowałoby się nic zmienić, bo czy władza rosyjska w Warszawie nazywa się gen.-gubernatorem czy namiestnikiem, to nie wiele znaczy. Decydującem jest, kto będzie mianowany tu namiestnikiem. Ale i samo nadanie tytułu namiestnika generał-gubernatorowi, chociażby w rzeczywistości nic się nie zmieniło, byłoby pożalowania godnym i niebezpiecznym ustępstwem dla polaków. Zapewnie wykluczone tego rodzaju możliwości nie są, ze względu na obecne położenie polityczne“.

Do tego komentarza dodaje od siebie „Kur. Pozn.“: „Czuje się formalnie z wywodów tego pisma drżenie tydek, jakie egarnia hakatystów na samą myśl, że w Warszawie może być mianowany namiestnik. Zabawą jest przytem poza „Tageblattu“.

Informacje.

Praca w więzieniach.

Główny zarząd więzień wydał okólnik o pracy więźniów, w którym zaznacza, że ministerjum sprawiedliwości rozesało prezesom sądów okręgowych polecenie, by sędzio-

wie śledczy podczas prowadzenia śledztwa pierwiastkowego informowali się u naczelników więzień, czy oskarżony zajmował się w więzieniu jaką pracą.

Informacje te potrzebne są do charakterystyki oskarżonych, wobec czego zarząd więzień zalecił naczelnikom więzień, by udzielałi tych informacji sędziom śledczym na pierwsze żądanie.

Z Cesarstwa.

+ Sprzedaż obrazów. „Wiecz. Wrem.“ donosi, iż pewien restaurator obrazów M. w Moskwie otrzymał z pewnego starożytnego domu polskiego na sprzedaż bardzo cenną kolekcję, składającą się z dwóch wielkich i sześciu małych obrazów wartości 300 tysięcy rubli.

Wystawa tych obrazów wywołuje multo komentarzy wśród kolekcjonistów moskiewskich.

+ Podrożenie zapalek. W tych dniach ukończone zostały narady fabrykantów zapalek, którzy tworzą syndykat w państwie rosyjskim.

Wynikiem tych narad jest postanowienie podwyższenia ceny zapalek w sprzedaży hurtowej, co oczywiście odbije się także na sprzedaży detalicznej.

+ „Bunt dziewic“. Pomysłowa administracja powiatu rybińskiego zakazała przed niejakim czasem urządzania wiejskich „wieczornic“ i zabaw. Miało to zapobiedz rozwojowi chuligaństwa. Wynik zakazu był nader oryginalny. Oto młodzież męska powiatu rybińskiego zaczęła uczęszczać na wieczornice i zabawy w powiatach sąsiednich, gdzie upatrywała sobie dziewczęta i zawierała z nimi związki małżeńskie ze szkodą oczywiście „oblubienic“ powiatu rodzinnego. Taki stan rzeczy zaniepokoił właścianki rybińskie aspirujące do małżeństwa i zaczęły one tłumnie obiegać zarząd policji powiatowej, domagając się odwołania zakazu urządzania zabaw i wieczornic.

— Czy mamy wędznąć w stanie panieńskim, wołały petentki.

Wreszcie administracja uległa prośbom i wobec sytuacji grożącej „kleską społeczną“ cofnęła swój zakaz ku wielkiej radości dziewic powiatu rybińskiego.

Z Warszawy.

(:) Z ruchu strajkowego. Porzucili pracę wszyscy robotnicy, pracujący w warsztatach warszawskich i podmiejskich, wyrabiających laski spacerowe.

(:) Dymisje w teatrach rządowych. Dowiadujemy się, że w warszawskich teatrach rządowych, mianowicie w dramacie i w operze mają nastąpić w naj-

jąc się z indywidualnymi odrębnościami wychowawców. Dobra odpowiednia muzyka, dobry utwór sceniczny nie zdenerwują normalnego osobnika.

Muzyka irytuje tylko chorego, histeryków lub... pozbawionych muzycznego ucha!

Jeżeli w szkole stawiamy na pierwszym planie kulturę rodzimego słowa, musimy też uwzględnić i kształcenie słuchu przede wszystkim na utworach swojskich, gdyż od narodzin swych muzyka miała integralny zespół ze słowem. Słowo i muzyka zjawily się prawie jednocześnie: pierwsze — jako brzmienie myśli, jako jej ucieleśnienie, muzyka zaś — jako szereg tonów w nader szczupłej skali głosu ludzkiego. Dopiero w miarę rozwoju myśli, ze śpiewnej deklamacji wyłania się słowo, jako wyraz pojęć abstrakcyjnych, ton zaś, oraz szeregi tonów stają się orędziem wpływu fizjologicznego na pewne nerwy człowieka; słowa zatem i muzyka rozwijają się samodzielnie, dążąc znów za dni naszych, o ile można, do syntezy. Poeci i muzycy badają znaczenie muzycznego pierwiastku w poezji dla jego zdolności symbolizowania pojęć i wywołania nastrojów, przyjmowanych nie kategoriami rozsądku, lecz fizjologiczną nadszyczością artystycznie kształconego organu sluchu.

Jeżeli szkoła poważnie traktuje program nauk, stosując się do wieku ucznia, w takim razie musi być konsekwentną w układzie programu wychowania estetycznego, którego główną podstawą jest kształcenie fantazji. Fantazja, jako wysza zdolność intelektualna, najpotężniej przyszuje u dziecka.]

d. c. n.)

A. W. M.

3)

Muzyka i scena w szkole

jako

czynnik wychowawczy fantazji.

Przedmiot piękny działa w pierwszym rzędzie na zmysły... Wrażenie więc jest początkiem, a zarazem pierwszym warunkiem zadowolenia estetycznego. Ono to tworzy podstawę uczucia, które powstaje na tle potężnych psychicznych, często nawet bardzo skomplikowanych. Aby wywołać wrażenie, czasem nie potrzeba na to sztuki, wystarczy ton lub barwa“.

Jeżeli zatem sam ton i barwa mają już wpływ dynamiczny,*) to tembardziej połączenie tonów, harmonizowanych według praw naturalnych stosunku matematycznego dźwięków, stanowiąc formy ruchome, muszą wywierać przedewszystkiem wpływ fizjologiczny na aparat sluchowy**). „Oczywiście ruch, wnioskuje tenże Hanslik, w szerokim znaczeniu tego słowa, obejmujący wszelkie następstwa tonów lub akordów, oraz zmiany w ich sile, jest najgłówniejszym czynnikiem, wspólnym muzyce i uczuciom. Ale, zastrzega się dalej autor, muzyka może zawierać ruch uczucia bez jego treści, a więc... dynamiczną stronę afektu***).

O fizjologicznym wpływie muzyki świadczy również fakt fizjologicznego następstwa jednego zmysłu przez drugi. W

poezji np. spotykamy obrazy, wywołane mocą pierwiastku muzycznego w słowie; niektóre tonacje muzyki odczuwają barwami, malarzom zaś niektóre barwy przypominają ton, melodie... Pokrewieństwo to sztuki słowa ze sztuką muzyczną dowodzi wspólności podłoża fizjologicznego.

Muzyka wpływa na wolę, na charakter człowieka — powiada Schopenhauer. — Może być nawet rozpatrywane jako środek przyswojenia racjonalnych i urojonych stosunków liczb nie za pomocą pojęć, jak w arytmetyce, lecz drogą bezpośredniego zmysłowego poznania, za czym idzie, że łączność metafizycznego znaczenia muzyki z tą fizyczną i arytmetyczną zasadą, oparta jest na tym, iż dysonans, czyli niepodlegający pojęciu urojony stosunek dźwięków, jest czymś w rodzaju naturalnego symbolu wszystkiego wrogiego woli, gdy przeciwnie, konsonans staje się uosobieniem wszystkiego dla niej przyjemnego. Następnie, ponieważ racjonalne i urojone stosunki liczne wahań dopuszczają niezliczone stopnie, odcienie, szeregi i następstwa, to muzyka, dzięki temu, staje się środowiskiem, w którym się odzwierciadlają wszystkie ruchy serca ludzkiego, których istota pomimo wielu odcieni, sprowadza się zawsze do zadośćuczynienia, lub niezaspokojenia woli“...

Harmonia tu jest warunkiem wewnętrznym ruchomych form muzycznych, rytm zaś — zewnętrznym.

Operując dysonansami i konsonansami, harmonia wytwarza niezliczone kombinacje tych akordów, to podniecających, to zadowalających. „Czyż nie jest to obrazem życia, przeżywanego albo radości, albo trwogi bolesnej?“) „W muzyce, kończy wielki filozof, tak jak w funkcjach woli,

mogą tkwić tylko zasadnicze nastroje: zadowolenie, lub niezadowolenie, major lub minor, z czego możemy wnioskować, jak głęboko tkwi muzyka w istocie natury ludzkiej.

Oprócz Schopenhauera i Hanslika z młodych analityków muzyki Veron w swej „Estetyce“ rozwija jeszcze szczerzej znaczenie fizjologiczne muzyki, wychodząc z oryginalnego założenia, że piękno jest to „radość podziwu“, a właściwie wibracja nerwów, estetycznie skonsolidowanych w ruchu, po doznauym subiektywnym lub przykrym wrażeniu.

Zbliżeni są doń również poglądami Herbart i Laroche.

Po tym szkicowem, nieco apriorycznym znaczeniu fizjologicznego wpływu muzyki na system nerwowy ludzi wogóle, postawmy pytanie: czy na organizmy młode nie działa muzyka destrukcyjnie?

Odpowiemy na to: jeżeli mamy do czynienia z naturą zbyt elementarną, to fizyczne oddziaływanie muzyki, podobnie jak i siła moralnej hipnozy wychowawcy, stoi w prostym stosunku do chorobliwej wrażliwości albo pierwotnej surowości duszy ucznia. Na ludzi dzikich, albo mało kulturalnych, jak mówilem, muzyka działa podniecająco w sensie ujemnym. Przypuszczam wszakże, że pierwotność natury naszych dzieci nie jest już tak żywiołowa z powodu wpływów atawizmu, otoczenia, humanizmu epoki i t. p., chociaż, swoją drogą, ustroj nerwowy młodzieży do lat 16, bezwątpienia, jest bardziej podatny do bezpośrednich elementów wzruszeń na muzykę i scenę, niż ludzi dojrzałych fizycznie i dla tego właśnie tembardziej musi być wzięty pod planową opiekę pedagogów, czyli szkoły. Należy tylko stosować racjonalną metodę stopniowego rozwijania zdolności artystycznych już od klas najniższych, rachun-

*) Str. 19 piekn. w a.

**) Idem.

***) Str. 59.

*) Idem.

blizszym czasie powazne zmiany. Znakomity artysta Mieczyslaw Frenkiel, oraz rzadko obecnie ukazujacy sie na scenie, wielce utalentowany artysta, Wojciech Brydziński, podali sie do dymisji.

W operze dyrekcja nie odnawia kontraktu kilku osobami, a swietny nasz spiewak, Ignacy Dygas, opuszcza rowniez scene warszawską.

Ubytek tak pierwszorzednych sil byby wielka strata dla teatrów, dlatego nie wątpimy, ze dyrekcja uczyni wszystko aby przedewszystkiem nie dopuscic do dymisji Frenkiela, który jest doba naszej sceny dramatycznej i którego ustąpienie byloby niepowetowaną szcerbą. Sądzymy rowniez, ze dyrekcja postara sie o zatrzymanie w operze Dygasa, najwybitniejszej sily operowej naszych teatrów.

(c) **Nowa kolej.** Otwarty zostal ruch osobowy na nowej kolei wazkotorowej Wawer—Otwock—Karczew.

(d) **Zajscie w pociagu.** Onegdaj, pociagiem kolei wiedeńskiej wracala ze Skiernewia do Warszawy 17-letnia A. N. Zajmowala ona przedzial 2-iej klasy, w którym nikogo nie bylo. W Grodzisku do przedzialu tego wszedl jakis przyzwolcie ubrany młody ozlowiek, który po chwili usitowal wszczad rozmowe z panną N. Nie otrzymujac odpowiedzi młodzieniec przysiadl sie do niej i wziął za rękę a gdy oburzona panna N. oddepchnęła go, brutalnie zamknął przedzial, rzucił cię sie na panna N. i usitowal dokonac na niej gwałtu. Panna N. zaczęła się bronic, wzywad pomocy, wtedy letr porzucił swą ofiare i skrył się w jednym w wagonów. Pomimo bezwzględnych poszukiwani nie znalaziono go.

Z sąsiedztwa.

× **Epidemia w szkole.** W Rudzie Pabjanickiej w szkole początkowej nr. 2 ukazala się jakaś choroba epidemiczna, na którą zapada znaczna liczba dzieci. Symptomaty choroby są: opuchlina gardła i silny kaszel.

Dla przedsięwzięcia środków zaradczych ... miejsce epidemii wyjechał lekarz powiatowy. (c)

× **Z „Biegu” zgierskiego.** W niedziele d. 8 marca r. b. o godz. 3 po poł. w domu p. Szymczaka przy ul. Strykowskiej, odbędzie się roczne ogólne zebranie członków Zgierskiego Tow. Rozwoju fizycznego „Bieg”. (c)

× **Udogodnienie dla zgierzian.** (c) Inspektor fabryczny 6 rewiru łódzkiego okręgu fabrycznego, którego kancelarja mieści się w Łodzi w domu nr. 33 przy ul. Szkolnej, zawiadomił odośne instytucje, ze w sprawach fabryk zgierskich przyjmuje interesantów w Zgierzu, w domu nr. 3 przy ul. Szczęśliwej w każdy wtorek od godz. 10 rano do 1 po poł.

× **Epizootja.** (c) W Retkini, w gminie Brus, srod bydla rogatego, nalezacego do Mikołaja Murosa i w łagiewnikach Matyja srod bydla Józefa Malolepszego, wyruchem epidemja zapalenia płuc. Dwie sztuki chora, z polecenia weterynarza zabito, a 5 krów Murosa nakazano sprzedac na ubój.

Kalendarzyk.

Dzisiaj Wiktora, Wiktoryna
 Jutro Tomasza z Akwinu
 Imiona słowiańskiej dzisi Bogowita
 Jutro Milogosta
 Wschód słońca o g. 6 m. 41
 Zachód „ 5 „ 44
 Długość dnia „ 11 „ 33
Odczyt. W. Makowskiego: „Romantyzm w poezji” dzis w sali Stow. prac. handl. Spacerowa 21 o g. 9 w
Teatr Polski. Dzis „Dzieje Józefa” Jutro po poł. „Pazjasy” wieczorem „Dzieje Józefa” występy J. Jaracza
Teatr Popularny. Dzis „Męczennica” Jutro pp. po bardzo niskich cenach „Panny” wieczorem „Kawiarenka”
Teatr warsz. Minjature. Cegielniana 4. Nowy program operetka, farsa, kabaret.
Biblioteka Stehelskich. (Mikołajew ska 59) otwarta codziennie od g. 6-iej do 8-iej wieczorem, w niedziele i święta od 1-iej do 3-iej pp.
Czytelnia pism Tow. „Wiedza” Piotrkowska 103, otwarta od g. 6 po poł. do 10 wiecz., a w niedziele i święta od godz. 10-iej rano do godz. 10-iej wiecz.
Muzeum nauki i sztuki. (Piotrkowska nr 91). Otwarte jest od 4-iej po południu do 10-iej wiecz., a w święta i niedziele od 12 rano do 10 wiecz

KRONIKA.

Alliance française.

W nadchodzącą niedziele dn. 8 m. o godzinie 3 i pół po południu w sali Stowarzyszenia techników przy ulicy Spacerowej 21, od-

będzie się naszym staraniem odczyt na temat:

„Kolonja francuska w Warszawie w roku 1812”.

Odczyt ten wygłoszony zostanie przez p. Abła Mansuy, lektora warszawskiego uniwersytetu, znanego badawcę słowiańszczyzny i z prac, jakie pisał i pisze w prasie francuskiej i tutejszej.

Ceny miejsc zwyczajne, to jest 1 rubla dla obcych; dla członków 50 kop.

Bazar rzemieślniczy.

Jak już kilkakrotnie wspominalismy, wkrótce otwarty zostanie w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej nr. 93 stary bazar wyrobów rzemieślniczych i wyrobów przemysłu okręgu łódzkiego.

O doniosłości tego przedsięwzięcia niema powodu przekonywac kogokolwiek, wiemy bowiem dobrze, ze bardzo wielu naszych rzemieślników nie ma możności pokazania szerszemu ogółowi swoich wyrobów, jedynie z powodu braku środków na najmowanie drogiej lokalów, gdy tymczasem w lokalu bazaru rzemieślniczym wynajęcie witryny wypadale stosunkowo bardzo tanio.

Każdy więc rzemieślnik, dbający o rozwój swego warsztatu, powinien dążyć do tego, aby wyroby jego jaknajwiększa ilość osób miała możność obejrzenia.

Powstanie więc bazaru stałego leży w interesie każdego rzemieślnika i przemysłowca, a także w interesie publiczności, która w takim bazarze będzie miała możność łatwiejszego orjentowania się, kto i gdzie dany towar wyrabia a także odpowiedniego kalkulowania cen.

Bazar mieścić się będzie w trzypiętrowym budynku, zupełnie odpowiednim na takie przedsięwzięcie. W obecnej chwili prace wykańczają się w pośpieszonym tempie, aby około 20 marca można było bazar otworzyć dla szerokiej kół publiczności.

Dla przyjezdnych bazar taki będzie miał wielce doniosłe znaczenie.

Jak dotąd, to doniosłość tego przedsięwzięcia lepiej zrozumieć więksi przemysłowcy i większe warsztaty rzemieślnicze, gdy tymczasem właściciele mniejszych warsztatów rzemieślniczych odnoszą się z niezrozumiałą obojętnością względem bazaru.

Czas by i ci sobie uświadomili doniosłość powstania stałego bazaru w Łodzi i pośpieszyli z zajęciem pozostałych mniejszych witryn.

O postępach w wykończaniu prac przygotowawczych nie omieszkamy nadal informowac naszych czytelników. (g)

„Nasze Sprawy”.

Opuscil prasę nr. 4 Dwutyg. Nasze Sprawy, organ Stow. Wz. Pom. Prac. Handl. w Łodzi.

Numer ten poświęcony jest przeważnie uroczystości otwarcia własnej siedziby Stow. Wzaj. Pom. Prac. Handl. w Warszawie i zawiera oprócz kilku ładnych ilustracji historje tego najstarszego w kraju Stowarzyszenia. Oprócz tego z okazji zbliżającego się Og. Zebr. Stow. Prac. Handl. w Łodzi, Redakcja pomiesciła bardzo zajmujący i treściwy artykuł o działalności i budżecie tego Stowarzyszenia, członkowie którego dostają pismo zupełnie bezpłatnie. Numer ten zawiera 10 kolumna druku.

Polskie Tow. badań nad dziećmi.

W niedziele dnia 8-go marca o godzinie 5-iej po południu w sali Stowarzyszenia techników przy ul. Spacerowej nr. 21, odbędzie się odczyt znakomitego psychologa dr. A. Segala p. t. „O rozwoju pamięci u dzieci”. Odczyt ten wzbudził wielkie zainteresowanie wśród szerokich kół nauczycielstwa i pedagogów.

Byloby rowniez pożądanem, aby uczenie klas wyższych, które w szkole przechodzą krótki kurs pedagogiki zainteresowały się odczytami urzadzaniem przez Towarzystwo badań nad dziećmi, gdyż stanowią one doskonałe uzupełnienie nabytych w szkole wiadomości z tej dziedziny.

Bilety w cenie 60 i 40 kop., dla członków 40 i 25 kop. (dla uczące się młodzieży kop. 25) są do nabycia w dniu odczytu u wejścia na salę.

Nowa parafia katolicka.

Baron Juliusz Heinzel z Łodzi ofiarował w Julianowie plac przy Zgierskiej szosie na rzecz katolickiej parafji N. Marij Panny w Łodzi. Na posesji tej baron własnym kosztem wznosił drewniany budynek, który obecnie wraz z placem przechodzi na własność parafjan. Budynek ten, po dokonaniu stosownych przeobrażeń, będzie zamieniony na kaplice katolicką. Celem przyjęcia daru, na niedziele d. 8 marca wyznaczonem zostało zebranie ogólne parafjalne parafji katolickiej N.

Dnia 8 b. m. o godzinie 11 1/2 na cmentarzu starozakonnych w Warszawie odbędzie się **odsłonięcie pomnika**

Dawida Kempnera

O czem zawiadamia **Rodzina.**

Marji Panny, z udziałem członków parafjalnego dozoru kościelnego, w sali jadalnej fabryki I. K. Poznańskiego przy ulicy Ogrodowej pod nr. 18, o godz. 3 po południu. Na zebraniu tem, podług porządku dziennego, prócz sprawy przyjęcia planu i budynku oraz urządzenia kaplicy omawiane będą następujące sprawy.

Utworzenie nowej parafji katolickiej przy kaplicy w Julianowie, która to parafja obejmie część parafji N. Marij Panny t. j. Julianów, Radogoszcz, Głuchą Wieś, Doły i kilka innych miejscowości podmiejskich położonych w gminie Radogoszcz, następnie rozważanym będzie projekt budowy kaplicy katolickiej na cmentarzu w Dołach, budowa domu parafjalnego dla księdza oraz organistówki dla organisty, budowa na cmentarzu katolickim trupiarni dla dokonywania sekcji lekarskich oraz inne.

Zamknięcie zakładów fryzjerskich.

(a) Do gubernatora piotrkowskiego zwrócił się urząd starszych łódzkiego cęchu fryzjerskiego z prośbą o wydanie rozporządzenia, aby zamknąć wszystkie zakłady fryzjerskie, istniejące w Łodzi i okolicy na zasadzie świadectw, wydawanych przez piotrkowski urząd felcerski, a nie posiadających stosownych dyplomów fryzjerskich.

Gubernator przychylił się do prośby urzędu starszych i rozesał odpowiednie rozporządzenie wszystkim naczelnikom powiatów oraz prezydentów m. Łodzi i Piotrkowa.

Z kas chorych.

(a) Na sobotę d. 7 marca we fabryce Emila Eiserta przy ul. Długiej № 47 odbędzie się ogólne zebranie pełnomocników fabrycznej kasy chorych.

Nowe stowarzyszenie.

(a) W Łodzi powstaje nowe stowarzyszenie pod nazwą Katolickie Stowarzyszenie kobiet polskich. Organizacyjne zebranie wyznaczono na czwartek dn. 12 marca r. bież.

Zgromadzenie czeladzi stolarskich w Łodzi.

Zarząd gossrody czeladzi stolarskich uprzejmie prosi swych członków o liczne zebranie się w niedziele 23 marca 1914 r., które się odbędzie przy ul. Widzewskiej nr. 101.

Na zebraniu będzie pobierana składka szpitalna.

„Romantyzm w poezji”.

Dzis dn. 6 b. m. odbędzie się drugi odczyt adw. przys. Wacława Makowskiego z cyklu „Główne prądy literatury polskiej w XIX stuleciu” pod tytułem „Romantyzm w poezji” w sali Stowarzyszenia pracowników handl. Spacerowa 21 o godzinie 9 wieczorem.

Z klubu rzemieślniczego.

W sobotę d. 7 marca r. b. o godz. 9 wiecz. odbędzie się w lokalu klubu rzemieślniczego, Zawadzka 5, odczyt inż. L. Hurwicza na temat: „Fachowe wykształcenie rzemieślników”. Wstęp dla członków klubu oraz ich rodzin.

Bi-Ba-Bo.

Ciekawą a zapewne pożądaną nowością wprowadza dyrekcja „Savoyu” dla swych bywalców.

Oto w soboty, niedziele i święta, od godz. 5—7 wiecz. urzadzane będą „wesole podwieczorki”, w czasie których, na estradzie scenki „Bi-Ba-Bo”, występować będą wszyscy artyści imprezy i popisywać się swymi solowymi produkcjami o lekkim, wesółym programie.

Wejście na salę po 40 kop. od osoby. Wieczorem o godz. 10, zwykłe programowe widowisko.

Występy Lubelskiego.

Ceniony i utalentowany piosenkarz „Momusa” Alfred Lubelski rozpoczyna jutro w „Minjaturach” przy ul. Cegielnianej nr. 34 cykl występów gościnnych.

Wiadomość ta, która rozniosty po mieście plakaty, zainteresowała szerokie kół przyjaciół popularnego piosenkarza. A posłada on ich bardzo wiele.

Przypuszczac więc należy, ze występy jego będą nawiedzane licznie, tembardziej że i cały nowy program ułożony jest nadzwyczaj starannie.

Składa się nań piękna operetka Koscchata „Piosnki tyrolskie” swietny duet Ewy i Pochronia w wykonaniu pp. Malczew-

skiej i Leopolda Morozowicza, djoloci pp. Sułkowskiej i Fortwila, melodyjny monodram „Ciocia Salusia” w wykonaniu Zimajerki i powiększona część kabaretowa z Lubelskim na czele.

II gimnazjum żeńskie w Łodzi.

(a) Naczelnik łódzkiej dysekcji naukowej podniósł kwestje założenia drugiego gimnazjum żeńskiego rządowego w Łodzi.

Sprawa ta rozważana będzie w krótkim przeciągu czasu na posiedzeniu komisji szkolnych m. Łodzi.

Komitet przytułku noclegowego i sal zarobnych łódzkich Ch. T. D.

Komitet przeciwbębraczy w r. 1913 miał przychodu 9231 rubli 16 kop., wydatków 9094 rb. 77 kop. Ważniejsze pozycje przychodu stinowia: składki członkowskie 681 rb. 15 kop., za kości 2943 rb. 70 kop., za papier drobny 2941 rb. 44 k., ze szwalni i pierzalni 1051 rb. 60 k., za żelazo, blachę i galgany 305 b. 39 kop. za butelki i szkło 195 b. 30 k.

W wydatkach ważniejsze pozycje stinowia: robocizna 4240 rb. 91 kop., zakup kości 1900 rb. wydatki na szwalnię i pierzalnię 1245 rb. 99 kop, furaz dla koni 286 rb. 15 kop., remont taboru 38 rb. 75 kop., pensja zarzadzajacego 390 rb.

Komitet stara się rozwiniąc (d2) dział zbierania odpadków, lecz nie może dostac ludzi do krazenia po miescie z wózkami i zbierania odpadków: papieru, galganów, szpagatu bawełny, szkła blachy białej i zwyczajnej żelaztwa i tym podobnych rzeczy. Za dostarczone odpadki komitet płaci tak, ze wózkarze zarabiają 12 do 10 rb. tygodniowo. Więc człowiek z rodziną może nie utrzymać, a jednak do zbierania odpadków tak mało jest kandydatów.

Wielu z poszukujących zajęcia mogli by przyjsc na Cmentarną nr. 10 po wózek. W komitecie rowniez brakuje ludzi do pracy. Potrzeba sprawdzac rachunki robic obliczenia i kalkulacje z każdego działu, obliczac robociznę, zbierac składki od członków, prowadzić ksiązki i wiele innych czynności zarlatwić, do których potrzeba ludzi dobrej woli którzyby poświęcili kilka godzin tygodniowo na pracę dla instytucji społecznej jaką bez zaprzeczenia jest komitet przeciwbębraczy, który daje pracę 30—40 ludziom dziennie i wydał rocznie na robociznę 4240 rb. Prosimy chętnych do pracy. Adres: Cmentarna 10 Komitet.

Ogólne zebranie członków wyznaczone zostało na 30 marca o godzinie 7 wieczór w przytułku przy ul. Dzielnej 52.

Koncert kompozytorski.

Przypominamy o jutrzejszym koncercie złożonym z kompozycji Tadeusza Joteyki w sali Towarzystwa muzycznego imienia Szopena (Wólczajska nr. 23, róg Zielonej) o godz. 8 i pół wieczorem.

Ze względu na piękne utwory koncertanta i pierwszorzedne sily wykonawcze koncert ten powinien doznac rzetelnego powodzenia.

Przedstawienia kinematograficzne.

W niedziele dnia 8 b. m. w sali jadalnej fabryki Geyera przy ulicy Piotrkowskiej 289 staraniem Tow. „Wiedzy” odbęda się przedstawienia kinematograficzne z objaśnieniem obrazów treści naukowej i pouczajacej, od godziny 2-iej i pół do 4 po południu dla dzieci, a od 4 do 6 wiecz. dla dorosłych i młodzieży.

Na program zloza się następujące obrazy: Polipy i rak pustelnik—z życia na dnie morskiem, meduzy i kilka przeslicznych obrazów z natury, wreszcie na zakonczenie daną będzie znakomita scena humorystyczna—pantera tresowana.

Objaśnienie udzielać będzie p. Kotylna.

Wejście dla dzieci i uczące się młodzieży po 5 kop., a dla dorosłych po 10 kop.

Czytanki dla dzieci. W niedziele dnia 8 b. m. o godzinie 2 i pół po południu odbęda się staraniem „Wiedzy” następujące czytanki dla dzieci: w sali Poznańskiego przy ul. Ogrodowej nr. 18 „Na jagody”; w sali szkoły kolejowej przy ul. Przejazd nr. 39 „Mały afrykan”. Czytanki będą ilustrowane obrazami niknacyimi, wejście po 2 kop.

Koncert historyczno-pedagogiczny.

Koncert historyczno-pedagogiczny zaplanowany na niedziele w sali Koncertowej z przyczyn niezależnych od zarządów towarzystw, które go urzadzają, zostaje odwołany.

O powtórny termin koncertu nastąpią niebawem zawiadomienia.

Leczenie robotników.

(a) Inspektorowie fabryczni m. Łodzi otrzymali wyjaśnienie ministerjum, co do leczenia robotników na koszt fabrykanta. Ministerjum wyjaśnia, iż fabrykant obowiązany jest leczyć robotnika przez ciąg czterech miesięcy od chwili zachorowania.

W wypadku, gdy fabrykant po upływie 2 tygodni od rozpoczęcia choroby zrywa z robotnikiem umowę najmu, niezależnie od tego musi opłacać pomoc lekarską dla robotnika, jeżeli choroba jego przedłuża się aż do upływu pierwszych 4 tygodni.

Na wpisy.

(a) Przedstawienie, urządzone przez zarząd Towarzystwa pomocy dla niezamożnych uczniów gimnazjum Witanowskiego na zasilenie funduszu wpisywawego, zostało odłożone do soboty 7-go na niedzielę dnia 8-go h. m.

U krawców.

(a) Ogólne roczne zebranie członków Stowarzyszenia wzajemnej pomocy pracowników i pracowników krawieckich odbędzie się w sobotę dnia 7 marca r. h. w lokalu własnym przy ul. Kamiennej nr. 18.

Sprawa fabrykantów podpalaczy.

W dniu wczorajszym II wydział karny piotrkowski sądu okręgowego przystąpił do rozważania sprawy kryminalnej 5 fabrykantów łódzkich, oskarżonych o dokonanie, po uprzednim porozumieniu się z innymi osobami, nie wybrzemy przez śledztwo, podpalenia składni tawarów przy ul. Cegielińskiej pod nr. 39 w nocy z dnia 30 na 31 stycznia 1911 r.

Do sprawy powołano 61 świadków. Świadców nie stawilo się 20, z liczby 7 biegłych nie stawilo się trzech, wobec czego wyniki kwestja odłożenia sprawy, po krótkiej jednakże naradzie adwokatów, ze strony oskarżonych oraz powodów cywilnych, postanowiono sprawę rozstrzygać.

Żądaniu obrony, co do oddalenia akcji cywilnej ze strony petersburskiego i warszawskiego towarzystw ubezpieczeniowych od ognia sąd odmówił.

Na sądzie oskarżeni nie przyznali się do winy. Po odczytaniu aktu oskarżenia przystąpiono do badania świadków. Pierwszym badanym był Herman Nadel, który składa zeznanie przychylnie dla oskarżonych Rawskich. W liczbie świadków składali swe zeznanie byli p. o. policmajstra łódzkiego, Pierwozwański, komisarz 4 cyrkula policyjnego, Kubkow i inni.

O godzinie 5 po południu ogłoszono przerwę, trwającą do godziny wpół do szóstej.

Badanie świadków trwało do godziny wpół do dziewiątej, wysłuchano 11 świadków. Jako dowody rzeczowe złożone są na postępowaniu sądowym skrzynie z nawpół spalonymi towarami.

Proces, według przewidywań, trwać będzie do soboty, w niedzielę zaś prawdopodobnie wygłoszonym zostanie wyrok.

Na rozprawie sądowej przybyło kilku specjalnych sprawozdawców pism zamiejscowych, (a)

Konfiskata cielęciny.

W halach Tanfingego, w tak zwanym Gościńnym Dworze, sprzedawana jest wydana cielęcina, szkodliwa dla zdrowia. Na skutek tego gubernator piotrkowski polecił dokonać rewizji w 30-tu sklepach, handlujących cielęcina w wzmiankowanych halach. Zarządzona wczoraj rewizja trwała kilka godzin. We wszystkich sklepach skonfiskowano 426 sztuk bitych cielał, wartości z górą 3,000 rb.

Aresztowanie zbiega.

(b) W swoim czasie mieszkawiec, tutejszy, osławiony Icek Lubka, właściciel firmy „Mercury” zajmującej się wysyłaniem bezwartościowych przedmiotów, skazany był przez gubernatora piotrkowskiego na dwuletni dozór policyjny w m. Łodzi.

Lubka natychmiast po ogłoszeniu mu tego postanowienia z Łodzi zbiegł i dopiero przed kilku dniami aresztowano go z Warszawy i dziś przystano etapem do Łodzi.

Znaczna kradzież.

(b) Z mieszkania Lejby Geberta przy ul. Piotrkowskiej № 28, niewiadomi złodzieje skradli różne rzeczy, wartości 500 rub.

Miły sablokator.

(b) Zamieszkała przy ul. Nowaka № 21, Maria Siedlecka zawiadomiła policję, że sablokator jej Szymon Ferbel skradł z jej mieszkania różne rzeczy i zbiegł.

Kradzieże.

(b) Z mieszkania Bruchy Moszkowicz przy ul. Targowej № 56 niewiadomi złodzieje skradli różne rzeczy, wartości 275 rubli.

Z mieszkania Joska Rosenbluma przy ul. Brzezińskiej № 17, skradziono różne rzeczy wartości 160 rub.

Oslabienie.

Na rogu ulic Konstantynowskiej i Pańskiej znaleziono człowieka, lat około 60, z nazwiska nieznanego w stanie zupełnego wyczerpania z sił fizycznych.]

S dziurę w braku.

Koło domu nr. 8 przy ul. Mickiewicza potknąwszy się o dziurę w bruku, przewrócił się i złamał lewą nogę Jan Cydziański, lat 40.

Odwieziono go do lecznicy przy ul. Podleśnej.

Kurcz żółtaka.

Na ul. Targowej znaleziono Klementyna Stange, służącego lat 17, która nagle na ulicy doznała kurczu żółtaka.

Z drabiny.

— Przy ul. Młynarskiej, syn robotnika lat 12, spadł z drabiny, skutkiem czego okaleczył czoło i nadwyrężył krzyż.

Przejechanie.

Na rogu ulic Cegielińskiej i Widzewskiej został przejechany wozem 10 letni Mikołaj Ogrodowczyk.

Chłopiec odniósł ranę głowy, prawego ramienia oraz ogólne potłuczenie.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś w piątek po cenach zwyczajnych najnowsza sztuka w 5 akt. Wł. Perzyńskiego p. t. „Dzieje Józefa” z występem St. Jaracza.

Sztuka na wczorajszym przedstawieniu była gorąco oklaskiwana przez liczną zebrałą publiczność.

Sztuka powyższa oparta — na stosunkach „finansjery” warszawskiej i dlatego wręcz tak wielkie zainteresowanie w Warszawie a obecnie w Łodzi.

Reżyserja p. Jaracz. Udział przyjmują pierwszorzędne siły teatru Polskiego.

— W sobotę po pół po cenach najniższych (wszystkie krzesła po 30 kop.) „Parjasy” komedia w 5 aktach Zapolskiej.

Wieczorem „Dzieje Józefa” w 5 akt. Perzyńskiego.

W niedzielę po południu efektowna sztuka w 13 odsłonach „Przebudzenie się wiosny”.

Wieczorem „Dzieje Józefa” w 5 akt. Perzyńskiego z występem S. Jaracza.

Teatr Popularny (Konstantynowska 15)

Dziś w piątek przedstawienie po cenach bardzo niskich. Daną będzie po raz drugi efektowna sztuka d. Ennery i Torbé „Mężczyzna”, która na środkowym przedstawieniu doznała wielkiego powodzenia.

Utwór ten, o ile wniósłowa można z przyjęcia przez publiczność, utrzyma się dłużej czas na repertuarze — do czego nie mało przyczynia się bardzo staranna gra oraz niezwykła sumienność reżyserji, która się bardzo pięknie zaznacza na każdym przedstawieniu.

— W sobotę, po południu o godz. 3 m. 30 po cenach najniższych: łoże 2 rb. krzesła wszystkie 30 kop., „Panny” głośna sztuka P. Wolfa i S. Lewala, która wywoła tak żywą polemikę w prasie i w publiczności.

Wieczorem daną będzie głośna krotkowiła F. Bernarda „Kawiarenka”, niegrana w Łodzi, ciesząca się niebywałym powodzeniem na wszystkich scenach.

Reżyser p. Halicki dokłada starań aby sztukę wystawić jaknajstaranniej.

Udział przyjmują całe towarzystwo.

Cezary Jellenta

Fryderyku Nietzschem.

(Odczyt II.)

Druga prelekcja p. Cezarego Jellenty była niejako dopełnieniem pierwszej. Mówca dalej rozwijał swe poglądy na genezę pojęcia „arcyczłowieka” Nietzschego. Arcyczłowiek, jako istota wyższa, mocna, głęboka, żywiołowa — jest najlepszym wyrazem nieswiadomej potęgi woli wszechświata, — tej dynamicznej energii Szopenhauera, zdaniem jego, dającej życiu wirujący wieczny pęd w przyszłość, w nieskończoność. Wola — to witalna rozrodzająca potęga — potęga życia, a życie — to kropla w łeczy, śmierć zaś — mrugnięcie powieki. Wola jest impulsem miłości, zdradzieckiej pułapki dla zakochanych. Przed jej potęgą korzy się wszystko. Nietzsche odczuł idee Szopenhauera

głębiej, potężniej. Rozwinął on w dalszym ciągu jego teorię o muzyce, jako bezpośredniej potędze, w której się zatraca byt jednostki. Przez wzruszenie muzyczne dusza człowieka zlewa się z wolą wszechświata.

W Wagnerze — Nietzscha odczuł potęgę myśli — potęgę siły djonizyjskiej.

Wagner twórczą swą mocą wcielił w ton i słowa wizję mocy duchowej tych tytanów, którzy jak Heraklites, widzieli piękno życia w jego wiecznym płynięciu. „Pantarei” — Anaksagrasa — to unendliche Melodie Wagnera, a zachwyt jego przed mistycznym kielichem Graala — jest hymnem witalnym człowieka dni mytu.

Nietzsche zrozumiał poezję mytu Wagnera i teoretyczną jego ideologię w dziele „Opera und Drama”. Wagner odpowiadał całkowicie przekonaniu Nietzschego o pochodzeniu tragedji z ducha muzyki.

Słowem — Wagner, Szopenhauer, Nietzscha — tworzą wielką artystyczną trójkę filozofów-poetów, wielbiących prawo siły djonizyjskiej życia. Dalszym ciągiem Nietzschego jest poniekąd Bergson — w endnej teorii przeobrażenia.

I nasz Wyspiański jest tymże co i oni — potężnym wizjonerem mocy życia, chociaż siedzi w grobach, które mu szerepają prawdy o życiu o jego przemianie przez śmierć. I on jak Nietzscha, wielbi życie — i w nim pulsuje Szopenhauerowski Wille zum Leben.

Sala była wypełniona.

A. W. M.

Telegramy

Tel. T. W. A. T. i własne.

Seminarja nauczycielskie.

PETERSBURG. Komija oświatowa w Dumie państwowej przy rozpatrywaniu projektu prawa o żeńskich seminarjach nauczycielskich uznała śpiew, muzykę i ćwiczenia fizyczne za przedmioty obowiązkowe i postanowiła, że osoby nie posiadające słuchu muzycznego nie mogą być przyjmowane.

Propozycję październikowców, żeby gospodarstwo rolne uznano było również za przedmiot obowiązkowy — odrzucono.

Wychodźstwo.

PETERSBURG. Rada ministrów rozpatrywała projekt ministerjum handlu o emigracji zagranicę na zarobki i uznała za konieczne rozdzielić ten projekt na dwie części: pierwsza o uregulowaniu wychodźstwa morzem już została przyjęta dla złożenia Dumie, druga, dotycząca wychodźstwa lądem wymaga przeróbki na oddzielnej naradzie przy głównym zarządzie rolnictwa, poczem ma być ponownie złożona w Radzie ministrów.

Narada powinna opracować sprawę o podziale sił roboczych w ten sposób, żeby udający się obecnie zagranicę mogli znaleźć pracę w obrębie państwa.

Tylko z aprobatą.

PETERSBURG. Minister spraw wewnętrznych okólnikowo zabronił gubernatorom czynić własną władzą zarządzania w ważniejszych sprawach życia miejscowego: potrzebna jest do tego aprobatą ministra spraw wewnętrznych

Rewizja w mieszkaniu służącego kard. Rampolli.

RZYM. Wczoraj dokonano rewizji w mieszkaniu służącego kard. Rampolli. Znaleziono między innymi weksel na 3000 fres. Służący oświadczył, że weksel ten otrzymał od jednego z krewnych zmarłego kardynała. Pozatem znaleziono wiele ważnych dokumentów, [skradzionych z biblioteki kardynała.

Skandal praski.

PRAGA. Przewodniczący klubu radykalów czeskich, poseł Swiha, zapadł na serce i nie był obecny na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu, jednakże wytoczył w Pradze proces przeciw redakcji „Narodnich Listów” o oszczerstwo.

PRAGA. Odbija się tu dziś wielka demonstracja przeciw „Narodnim Listom”, z powodu artykułu, mieszającego znane obwinienia posła Swihy.

Pożar w fabryce.

ŁUBLIN. Dziś około godziny 9 w. w kotłowni firmy Piąge i Laskiego z nieświadomej przyczyny wybuchnął pożar, który z wielkim trudem umiejscowiono. Straty wielkie.

Wielkie cło na bydło.

NOWY JORK. Aby uniemożliwić wywóz bydła z Meksyku, Huerta nałożył na nie wielkie cło. Jest to prawdopodobnie odpowiedź na stanowisko St. Zjedn. wobec Meksyku.

Powstanie w Epirze.

WIEN. Według tutejszych wiadomości powstanie w Epirze zbliża się ku końcowi.

Naczelnicy powstania rozpoczęli układy z międzynarodową komisją kontroli, która w dniu wczorajszym przybyła do Durazzo, aby być obecna przy wypowiedzeniu ks. Wieda.

KOLONJA. Północowa „Kölnische Zig.” wyraża opinię, że kwestja granic i autonomji Epiru nie może zostać rozstrzygnięta z dnia na dzień. Można tylko mieć nadzieję, że za cenę pewnych ustępstw na korzyść rozgraniczenia da się wymóc z tamtej strony ustępstwa na punkcie autonomji dla Epiru, bez uciekania się do interwencji czynnej, lecz tylko za pomocą akcji dyplomatycznej.

Sprawa Swichy.

PRAGA. „Narodni Listi” podają w numerze dzisiejszym fragmenty dwóch listów pisanych przez posła Swichę do praskiego urzędu policji. Wobec tego zdaje się nie ulegać wątpliwości, że poseł ten był istotnie na usługach policji.

PRAGA. Przed lokalem redakcji „Nar. List” zebrał się wczoraj ponownie wielki tłum manifestantów, jednakże policja zdołała rozproszyć na czas tłumy i nie dopuściła do demonstracji.

Średzie w sprawie zniesienia klauzuli taryfowej.

WASZYNGTON. Prezydent St. Zjedn. Wilson odczytał w senacie orędzie w sprawie zniesienia klauzuli taryfowej, która zwalnia okręty amerykańskie od wszelkich opłat przy przejeździe przez kanał panamski.

Koncesja na budowę kolei.

NOWY JORK. „N. J. Herald” donosi z Pekinu, że angielsko-chińskie T-wo kolei otrzymało koncesję na budowę linii z Nankingu do Nantsang, długości 500 kilometrów. Bank chińsko-francuski w Tsan Choa otrzymał koncesję na budowę tramwajów elektrycznych w Pekinie.

Oryginalna obraza.

BERLIN. Wczoraj skazany [został na 6 miesięcy więzienia za obraze następcy tronu redaktor pisma „Welt am Montag” Lens. Zamieścił on w swoim piśmie artykuł p. t. „Wilhelm Ostatni”, w którym dowodził że najlepszym propagatorem idei republikańskiej w Niemczech jest następcę tronu. Na dowód pismo przytaczało znany fakt wysłania telegramów gratulacyjnych przez następcę tronu do pułk. Buxtera i do Enwera paszy, oraz kilka innych jaskrawych przykładów niestosownego zachowania się następcy tronu.

Protest socjalistów.

BERLIN. Wczoraj po południu odbyło się tu w Lukauerhof zebranie socjalistów, protestujących przeciwko skazaniu Róży Luksemburg. Przemawiała sama Róża L., protestując przeciwko zarzutowi, jakoby po d. burzała armię niemiecką. Po zebraniu uczestnicy utworzyli pochód manifestacyjny, chcąc udać się na zamek cesarski, lecz policja nie dopuściła do tego. Nikogo nie aresztowano.

Liga dla obrony praw Alzacji i Lotaryngii.

STRASBURG. Wczoraj odbyło się w gmachu sejmowym zebranie Ligi dla obrony Alzacji i Lotaryngii. Ukonstytuowano ostateczny komitet i zmodyfikowano niektóre punkty ustawy. Jako cel Ligi określono ostatecznie popieranie wszelkich dążeń i wiadomości, mających na celu zapoznanie świata z rzeczywistym stanem rzeczy w prowincjach nadreńskich i zwalczanie, oraz ściąganie sądowe wszelkich wiadomości i usiłowań, mających na celu zohydzenie Alzacji i Lotaryngii.

„Śmiech”. I

Jutro ukaże się nr. 8 tygodnika humorystyczno-satyrycznego „Śmiech”. Treść obfituje w ciekawe aktualja. Jak zawsze tak i tym razem z łamów tego popularnego tygodnika satyrycznego przemawia Antos Majcherek, który swymi oryginalnymi listami z Bałut pozyskał sobie duże uznanie.

Uzupełniają numer ilustracje humorystyczne dostosowane do chwili bieżącej ciekawe epigramaty i t. p., nie brak też i tak zwanych „kawałów”.

Ostatnia pocztka.

Wybuch w gorzelnii.

PETERSBURG. Donoszą tu z Tały, że w powiecie czernskim wyleciała w powietrze gorzelnia hr. Alstandta.

Cyły budynek wraz z aparatami i maszynami został zniszczony.

Mnóstwo spirytusu gorzało wielkim płomieniem.

Kilkoro ludzi stało się ofiarą katastrofy, która wynikała skutkiem wybuchu spirytusu z aparatu.

B'ższych szczegółów brak.

Reforma policji.

PETERSBURG. Komisja rozpatrująca projekt reorganizacji policji uznała za konieczne ustanowienie pod przewodnictwem gubernatorów komitetów dyscyplinarnych, któreby udzielały dymisji urzędnikom policyjnym do szóstej klasy, wyżej za zgodą ministra spraw wewnętrznych.

Październikowcy i opozycja odrzucili wnioski, że żydzi nie mogą zajmować stanowisk w policji.

Dla urzędników klasowych ustanowiono cenzus naukowy z 6 klas średniego zakładu naukowego, dla i sprawników i policmajstrów cenzus ukończonego wykształcenia średniego.

Straszna zbrodnia.

EKATERINODAR. W stancyi Popowiczewskiej wykryto straszną zbrodnię, dokonaną w rodzinie 78 letniego duchownego Dudkina.

Na sznurach powieszono duchownego, jego żonę i dwoje ze służby. Zrabowano pieniądze.

Pogrzeb kardynała.

WROCEŁAW. Pogrzeb zmarłego onegdaj kardynała i księcia biskupa wrocławskiego odbędzie się we Wrocławiu we wtorek 10 marca.

Złotki zostały zabalsamowane.

Mowę nad trumną wygłosi arcybiskup koloński Hartmann.

Cesarz Wilhelm przybędzie osobiście na pogrzeb. Ces. austriacki, Franciszek-Józef wydeleguje, jako swego przedstawiciela, ministra oświaty Hu sarka.

Jak slychać, kapituła wrocławska zaproponuje jako następcę kardynała Koppa, ks. Maksymiljana Saskiego.

Wybór odbędzie się w ten sposób, że kapituła przedstawi rządowi listę kandydatów, z pomiędzy których rząd wybierze arcybiskupa.

Wybór musi zostać zatwierdzony przez Watykan i rząd pruski.

Burzliwe demonstracje.

PRAGA. Z powodu sensacyjnych rewelacji „Narodnich Listów” przyszło wczoraj do burzliwych demonstracji, urządzonych przez partję dra Swichy. Przed redakcją „Nar. List” zebrał się znaczny tłum, urządzając awantury. Jeden z redaktorów pisma został tak dotkliwie poturbowany, że w stanie zupełnej nieprzytomności odwieziono go do kliniki.

Projekt podatku dochodowego.

PARYZ. Minister finansów Cailleaux przedłożył wczoraj komisji senatu dla spraw podatkowych projekt podatku dochodowego. Artykuł pierwszy tego projektu opiewa, że wszystkie renty państwowo francuskie zwolnione zostają od podatku.

Mianowanie.

BUKARESZT. Król Karol zamianował posłem w Albanji radcę Burghelle, który znajduje się już w drodze do Durazzo. Wiezie on list polecający króla Karola do księcia Wieda, w którym król jawnajgorzej poleca swego posła i oświadcza, że ten, jako doskonały znawca Albanji, może być bardzo użytecznym doradcą, zwłaszcza w początkach panowania księcia. Obaj sekretarze poselstwa rumuńskiego znajdują się już w Durazzo, lecz nie uruchomili jeszcze poselstwa z powodu niemożności wyszukania odpowiedniego pomieszczenia.

Korespondencja o stosunkach w Albanji.

RZYM. Dyrektor dziennika „Matino”, który przedsięwziął podróż informacyjną po Albanji, nadesłał obecnie dla pisma swego obszerną korespondencję, w której dowodzi, że demoralizacja, jaka panuje w stosunkach albańskich, ma swoje źródło nie tyle we wpływach tureckich, co w rywalizacji Austrii i Włoch na gruncie albańskim. Pierwsza Austrija zdemoralizowała Albauję, pragnąc za wszelką cenę uzyskać wpływy dominujące w tym kraju. Zdaniem dziennikarza, książę Wied powinien wyzbyć się stanowczo wszelkich obcych wpływów, i nie ufając mocarstwom, sam zaprowadzić porządek w Albanji, w przeciwnym bowiem razie niezależna Albanja u'e długo będzie istniała i prędko się skończy panowanie ks. Wieda. O ile w Albanji nie zapanuje niezwłocznie spokój i porządek, to Austrija i Włochy rozpoczną walkę zbrojną o jej posiadanie.

Rozmaitości

Próżność dobrodziejką.

„Próżność ludzka — ludzkiej niedoli” — taki napis widnieje na frontonie głównego szpitala w Rio de Janeiro.

Pochodzenie tego niezwykłego napisu jest następujące.

Cesarz brazylijski Pedro II, który stracił koronę w r. 1889, postanowił w stolicy swej zbudować wielki szpital. Gdy, pomimo odczw, składki napływały bardzo powoli i nie było nadziei zebrania tą drogą odpowiedniego funduszu, cesarz wpadł na myśl — sprzedaż tytułów.

Kazał ogłosić, że każdy otrzyma tytuł barona, kto ofiaruje na szpital 100,000 milreisów (około 80.000 rubli), zaś za 200,000 rubli można zostać hrabią.

Cesarz znał dobrze ludzi, że nie tylko wystarczyło na budowę i urządzenie wielkiego szpitala, ale pozostał jeszcze fundusz rezerwy zapewniający szpitalowi byt na kilkadziesiąt lat.

Cesarz, choć ujamiegnął ten wypadek, kazał umieścić na gmachu sztyderszy napis: „Próżność ludzka — ludzkiej niedoli!”.

I w innych krajach tytuły można nabywać, ale pieniądze, otrzymywane za nie, nie idą na budowę szpitali.

Czy doprawdy?

Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek nieznaczny, a korzyść wielka. Wszelkie piegi opalenizna, plamy, pryszcze, wagi i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia naśladownictwa sprzedaż tylko w składach aptecznych na

Nawrot No 54, i Konstantynowska 75.
Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

Łatwy zarobek. Zagraniczny, od lat 34 istniejący, bank poszukuje osoby, mającej stosunki w sferach zamożnej inteligencji, w celu sprzedaży gwarantowanych przez Państwo i zezwolonych przez władze papierów wartościowych, na bardzo dogodnych warunkach zapłaty.—Zajęcie to można traktować jako stałe, lub poboczne i dzienny zarobek wynosi 5—10 rubli.—W razie zadawalniającej działalności stała pensja miesięczna.—Zapytania pod adresem: TOTH LAJOS, Budapest. VI, Felső Erődor 23. I/6. 913-3-1

Bilety wizytowe i karty adresowe

w wielkim wyborze wykonywa szybko i tanio

DRUKARNIA J. GRODKA

Widzewska 106a.

Czytajcie

„ŚMIECH”

Egzemplarz 10 kop. Zadać wszędzie.

Dr. Rotwand powrócił.

Wyszła z druku zajmująca powieść Ch. Dickensa pod tyt.

„Miłość i poświęcenie”

Gena 20 kop.

Nabywać można w Administracji „N. Gazety Łódzkiej” Przejazd Nr. 1.

Akuszerka

B. SILBERMAN

mieszka Wschodnia No 55 róg Cegieli obecnie nianej. Przyjmuje ambulansowo od 8—10 i 3—6 pop

Zimowy Rozkład pociągów.

od dnia 15/28 października.

(Czas petersburski różnica 37 min. wcześniej)

Kolej Fabryczno-Łódzka
Odchodzą z Łodzi: a) 12.15, b) 7.20, c) 0.00, d) 12.50, e) 1.50, f) 3.45, g) 5.45 h) 6.43, 8.45.

Przychodzą do Łodzi 4.37, 7.22, 9.35, j) 10.40, 1.00, j) 4.36, 6.03, 9.55, k) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska.
Odchodzą do Kalisza: a) godz. 7.55, 12.24, 4.39, 6.13, 3.12.
Odchodzą do Warszawy o godz. 11.01, 12.34, 5.30, 2.31.

„Niemiecki Kodeks Handlowy”

na język polski przełożył Tadeusz Zborowski, radca sądu w Inowrocławiu. Do nabycia w księgarniach M. Niemierkiewicza w Poznaniu i Władysława Nitton w Łodzi, ulica Piotrkowska 162.
Cena 1 rb. 50. 917-10-1

W razie nieregularnego doręczania Gazety Sz. Prenumeratorem przez roznościcieli, prosimy o zwracanie się z reklamacjami do Administracji, Przejazd No 1. Tel. 20-30.

Niedziela, 8-go marca

Match Footballowy

Touring-Club—T. M. R. F. Widzew

Początek o godz. 2 i pół po południu.

Wodna 4.

2463—2

Osoba młoda
znająca dobrze język rosyjski poszukuje posady kasjerki, sklepowej lub do gospodarstwa Posiada świadectwo Wiadomość Olgińska 5, M. Cymbał 2451—3—1

Ogłoszenia drobne.
A! Rekomendacyjne biuro Cerfasowej, Mikołajewska 65, poleca Wielmożnym Paniom, bony niemieckie, gospodynie, służące przyzwoite, tylko z rekomendacją 2584-3
A Fortepian używany Rönischa, pianina nowe, strojenie, przewóz, reperacja. Na raty. Chodkowski, Mikołajewska 25. Teleton 24-55. 2579—6—1

Bony i gospodynie różnej narodowości poleca Biuro Pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 109, telefon 34-02, 2585—10
graczy Józefiak zgubił paszport wydany z gm. Grzybki pow. sieradzkiego gub. kaliskiej. 2593—3—1
Łóżka żelazne, materace, naczynia kuchenne, wyżymaczki, Ceny najniższe, na raty. Chodkowski i Lenk, Mikołajewska 25. 2580-6-1
Singera maszyny do szycia, mało używane 20 rb. Piotrkowska 165, stróż wskazuje. 2572—10—1
Do sprzedania tanio sklepik kolonialno-dystrybucyjny—byłe zaraz. Wiadomość: Radogoszcz, Żórawia 15. 2415-3-1

Zarząd Eksploatacji

Łódzkich Rzeźni Miejskich

Ul. Inżynierska No 1.

Poleca skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalce topiony, do celów technicznych. Krew suszona na nawozy sztuczne. Maczki mięso-kostne na karm dla ryb, tuczni. Włosien tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych. Szczecińskie suchą Łód sztuczny po 15 kop. za pud na miejscu bez odstawy. 592—

Łódzkie Rzemieślnicze Towarzystwo

pożyczkowo - oszczędnościowe

40 Mikołajewska 40

Przyjmuje członków i udziela pożyczek do wysokości 600 rb. Przyjmuje również wkłady oszczędnościowe od których płaci na każde żądanie 4 pr., z 3 miesięcznym wymowieniem—4 i pół, z półrocznym—5 i z rocznym—6 pr. licząc procenty od dnia włożenia. Biuro otwarte jest codziennie od godz. 10 rano do 3 popołudn. oprócz tego we wtorki, czwartki i soboty od godz. 6 do 8 wiecz. 2415-3-1

KLISZE

DO REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Zdjęcia fotograficzne dla celów reprodukcji
RYSUNKI, projekty reklamowe i wydawnicze wykonywane

R. BORKENHAGEN

ŁÓDŹ, Piotrkowska 100, Tel. 24-72

Pierwsza Lecznica lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej). Telef. 30-13.

Wewnętrzne i nerwowe Dr. I. SZWARCWASSER od 10 — 11 i 4½ — 5½ codziennie.
w niedziele od 10 — 11.

Choroby skórne i weneryczne Dr. L. PRYBULSKI. W niedziele, wtorki, czwartki, piątki od 1½ — 2½ a Poniedziałki, środy, soboty od 8½ — 9½ wieczór.

Choroby dzieci miejsce porad dla matek szczepienie ospy Dr. I. LIPSZYC codziennie od 1—2 pp.

Choroby chirurgiczne Dr. M. KANTOR od 2 — 3 i 7—8 wieczór codziennie.

Choroby kobiece Dr. M. PAPIERNY od 3 — 4 codziennie.

Choroby oczu Dr. B. DONCHIN Codziennie od 9 — 10 rano.

Choroby nosa, uszu i gardła Dr. C. BLUM Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. pp.
Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.

Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek. Porada 50 kop.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych Dr. S. KANTOR, (Piotrkowska 144), róg Ewangelickiej, Telefon 19-41.

Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Roentgena; Gejnet światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i elektroterapeutyczny (niemoc piciowa). Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 po południu. Dla pań osobna poczekalnia. 1975

Dr. L. PRYBULSKI

Ulica Południowa № 2.
Telefon № 18-39.

Syphilis, choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy piciowej. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 606—914 (wśródzylne). Leczenie elektrycznością, elektrolyzacja (usuwanie szpeczących włosów) oświetlenie kanału (uretroskopia). Przyjmuje od 8—1 r. i od 4—9 pp. pnie od 5—6 pp.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. L. Klaczkina

KONSTANTYNOWSKA 11.

Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.

LECZENIE SYPHILISU

EHRLICH-HATA 606.

Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz., dla dam osobna poczekalnia od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano.

Laboratorium

Magistra N. SCHATZA

Łódź, ul. Piotrkowska № 37.

Telefon 26-81.

Badanie krwi na syphilis. Wszelkie analizy lekarskie i chemiczne: moczu, płwocin (gruźlicy), krwi, wydzielin dróg moczopłciowych, wody, mleka i t. d.

Dr. Trachtenberg

ul. Zawadzka № 6, tel. 34-76

b. asystent petersburskiego szpitala miejskiego, specjalista chorób wenerycznych, skórnych i niemocy piciowej. 1888—1900
Przy leczeniu syphilisu zastosowanie preparatu ERLICH-HATA 606-914. Leczenie za pomocą elektryczności. Godziny przyjęcia od 8—2 i od 6—9. Dla pań od 4—5 dzielna poczekalnia

Drukarnia Akcydensowa

J. GRODKA

Widzewska 106a.

PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES

:: DRUKARSTWA WCHODZĄCE, JAKO TO ::

TABELE, KWITARJUSZE. RA

CHUNKI, AFISZE, KLEPSYDRY,

PLAKATY, ZAPROSZENIA, BI

LETY WIZYTOWE, BLANKIETY.

:: :: :: i t. p. :: :: ::

DLA DUŻYCH NAKŁADÓW—maszyna rotacyjna.

Ceny umiarkowane.

Ceny umiarkowane.

W łocznij Jana Grodka, Widzewska № 106a.

KRYTYKA

Czasopismo polityczno-społeczne
i artystyczno-literackie

wychodzące od piętnastu lat w Krakowie od Stycznia 1914 przeobraża się na

DWUTYGODNIK

Program „Krytyki”: samoistość i twórczość narodu i jednostki: Szereg pisarzy (Dr. Bol. Limanowski, Wł. Studniński, W. Feldman, K. Srokowski, Dr. M. Kukiel, Dr. M. Sokoinicki L. Wasilewski i inni) rozbiiera bieżące sprawy polityki i wojskowości polskiej, gdy myśliciele (I Wł. Dawid, Kaz. Bleszyński etc.) oraz wybitni artyści pióra torują drogę wysokiej kulturze duchowej. „Krytyka” pragnie przekonywać czytelnika, nie dogmatyzować, umieszcza tedy artykuły dyskusyjne. Nadto w każdym numerze sprawozdania z ruchu wychowawczego, z teatrów, nowości wydawniczych etc. O Króleswie i Rosji umieszcza „Krytyka” stale obszorne artykuły, zaznamiające ze stanem rzeczy krytycznie. Ideologią swoją zajmuje „Krytyka” w prasie odrębne stanowisko.

W roku 1913 umieszczało swo prace w „Krytyce” około 100 pisarzy, wśród których znajdujemy talenty pierwszorzędne.

Jako dwutygodnik będzie „Krytyka” mogła spełniać swe zadanie w tempie szybszym w sposób nierównie aktualniejszy.

Prenumerata „Krytyki” wynosi rocznie 20 k. 10 rb. półrocznie 5 rb. 10 koron.

Adresować należy: Administracja „KRYTYKI”, Kraków, ul. Staszica 5.

GABINET DENTYSTYCZNY

Dr. med. Zacharow

(b. zarządzający i lektor szkoły dentystycznej). Specjalista: chorób zębów, jamy ustnej i sztucznych zębów. Piotrkowska № 79. Przyjmuje od 9 i pół do 2 i od 4—8.

Dr. med. Leyberg

Krótką, 5 tel. 26-50

Choroby skóry weneryczne i piciowej. Przyjmuje od 10—11 i od 6—8. Pnie od 4—6. W niedziele i święta od 8—1. Dla pań oddzielna poczekalnia. 2266

Dr. M. PAPIERNY

Akuszerka i choroby kobiece. b. ordynator warsz. uniw. klin. akusz. Przyjmuje od 10—11 rano i od 4 i pół do 6 i pół po poł.

Południowa 23. Telef. 16-85. 1766—0

Dr. med. Bolesław Kon

Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne.

Piotrkowska 56. Telefon 32-62.

Godziny przyjęcia: od 9—11 rano i od 4—7 po południu. W niedziele do 11 rano i od 2—4 po poł. 419

Dr. med. KAROL RIEDER

Choroby dzieci.

Przyjmuje od 4 — 6 po południu.

Nawrot 7.

Tel 32-42. 2460—0

Dr. med. J. SZWARCWASSER

Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe.

Specjalista chorób: żołądka, kiszek i przemiany materji (cukrowa, podagra, otyłość i t. d. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielin i krwi w laboratorium własnym.

Przyjmuje od 11—1 i od 5 — 7 i pół po południu. 1931

Dr. W. Bernard

Choroby weneryczne, dróg moczowych i skóry.

Spacerowa 40 (przy Andrzeja)

Przyjmuje: 9—1 i 5—8. w niedziele i święta 10—1. 1947—200

Dr. Med.

Aleksander Margolis

Zielona 6. Tel. 6-13.

Choroby żołądka i kiszek

Przyjmuje od 9 — 11 r. i od 4 — 7 po południu. 1952 12

Lekarz-Dentysta

J. HABERFELD

mieszka obecnie ul. Andrzeja № 2, róg Piotrkowskiej, 1-sze piętro

Przyjmuje jak dawniej.

Telefon 17-31. 9151—2

Wydawca: Jan Grodek.

Lemoniady Owocowe.

Najzdrowszym napojem jest dob'a

Lemoniada Owocowa

z naturalnych soków na wodzie destylowanej.

To też proszę żądać wszędzie tylko lemoniady wyrobu fabryk K. CHADZYŃSKIEGO, w patentowanych flaszach opłombowanych. Wyrób dobry i czysty — pod gwarancją.

Kantor: Główna 51, róg Widzewskiej, telefon 15-69
Cena flaszki 8 kop. Dostawa do domów.

Lemoniady Owocowe.

Telefon № 1147.

KANTOR OGŁOSZEŃ

K. TAUBERA

Wilno, Dominikańska d. 12 m. 18.

Jeżeli chcecie

rozszerzyć swój interes i znaleźć kupujących,

Jeżeli chcecie

rozsprzedać towar prowincjonalnym handlarzom,

Jeżeli chcecie

znaleźć dzielnych i doświadczonych pracowników,

Jeżeli chcecie

znaleźć do swego interesu odpowiedniego wspólnika,

Jeżeli chcecie

sprzedać i kupić na dogodnych warunkach,

Jeżeli chcecie

względnie zająć się jakimkolwiek interesem i DOPIAĆ

REZULTATU to proszę ogłaszać o tem

:: W GAZETACH ::

PRZEZ KANTOR

K. TAUBERA

Wilno, Dominikańska d. 12 m. 18.

Telefon № 1147.

Każdy może nabyć działek ziemi

w „ZWIERZYŃCU” w najlepszej części miasta Wilna, Miejscowość ładna, zdrowotna ias. rzeka.

Ceny i warunki wygodne

Spieszcie się z zakupem: ziemi pozostało bardzo mało! To przypomnienie—ostatniej Po informację zwracać się do kantoru sprzedawcy działek w Zwierzyńcu: Wilno, „Zwierzyniec” prospekt 8-to Jerski № 68. Telefon № 46. Po informację można zgłaszać się w ciągu całego dnia nie wyłączając świąt. 2255—6—1

Redaktor: Anna Grodek.